

НАРЕДБА № 2 ОТ 8 СЕПТЕМВРИ 2015 Г. ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

В сила от 11.09.2015 г.

Издадена от Министерството на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.70 от 11 Септември 2015г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение в институциите по [чл. 9, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение \(ЗПОО\)](#).

(2) С наредбата се определят принципите за осигуряване на качеството, изискванията към институциите по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, както и показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Чл. 2. (1) Качеството на професионалното образование и обучение е съвкупност от характеристики на професионалното образование и обучение, които са в съответствие с очакванията и потребностите на личността и на обществото.

(2) Качеството на професионалното образование и обучение се осигурява чрез управление на процеса на развитие на институцията, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения в работата на институцията.

(3) Качеството на професионалното образование и обучение се осигурява при спазване на следните принципи:

1. целенасоченост към постигане на високи резултати на професионалното образование или професионалното обучение;

2. ориентираност на обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;

3. ефикасност при ползване на ресурсите и ефективност;

4. ангажираност на всички участници в професионалното образование и обучение в процеса за осигуряване на качеството;

5. удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;

6. приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри практики;

7. прозрачност, демократичност и социален диалог.

(4) За осигуряване на качеството всяка институция по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) разработва вътрешна система за осигуряване на качеството.

Чл. 3. Управлението на качеството е непрекъснат процес за въздействие върху факторите и условията, от които зависи качеството на професионалното

образование и обучение и резултатите от него, и се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.

Чл. 4. (1) Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

(2) Измерването на постигнатото качество в институциите по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) се осъществява ежегодно чрез самооценяване.

Раздел II.

Условия и ред за разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение

Чл. 5. (1) Вътрешната система за осигуряване на качеството по [чл. 2, ал. 1](#) е съвкупност от взаимосвързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото професионално образование и/или обучение в институцията и резултатите от него в съответствие с държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии и на действащото законодателство.

(2) Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

1. политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. органите за управление на качеството и правомощията им;
3. правилата за нейното прилагане;
4. годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
5. условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Чл. 6. Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, съответно от ръководителя на институцията в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

Чл. 7. Органи за управлението на качеството са:

1. директорът, съответно ръководителят на институцията;
2. педагогическият съвет - за училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#), а за центровете за професионално обучение - съответният орган, определен в правилника за устройството и дейността на институцията;
3. отговорникът по качеството.

Чл. 8. (1) За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в институцията се определят комисия или комисии за:

1. разработване на правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализирането им;
2. разработване на годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
3. разработване на конкретни процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;

4. провеждане на самооценяването.

(2) Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията или комисиите се определят от директора, съответно от ръководителя на институцията в зависимост от вида и обема на възложените задачи.

(3) В състава на комисията или комисиите може да се включват и външни специалисти.

(4) Комисията или комисиите се определят в срок до 5 януари на всяка календарна година за центровете за професионално обучение, а за училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) - в срок до 5 септември преди началото на всяка учебна година.

Чл. 9. Директорът, съответно ръководителят на институцията:

1. организира, контролира и отговаря за цялостната дейност за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството;

2. разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;

3. определя отговорника по качеството;

4. определя състава на комисията или комисиите по [чл. 8](#);

5. утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от органа по [чл. 7, т. 2](#) и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;

6. утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;

7. утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;

8. провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в институцията;

9. представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалния инспекторат по образованието за училището или на Националната агенция за професионално образование и обучение - за центъра за професионално обучение;

10. организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията.

Чл. 10. Органът по [чл. 7, т. 2](#) приема:

1. политиката и целите по осигуряване на качеството;

2. правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;

3. годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;

4. годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

Чл. 11. (1) Отговорникът по качеството отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като:

1. организира и координира работата на комисията или комисиите по [чл. 8](#);

2. изготвя годишен доклад за резултатите от проведеното самооценяване;

3. предлага коригиращи мерки за изпълнението на годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяването и организира и координира изпълнението им.

(2) Отговорникът по качеството се определя от директора, съответно от ръководителя на институцията в срок до 5 септември преди началото на учебната година за училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#), а за центровете за професионално обучение - не по-късно от 5 януари на календарната година.

Чл. 12. Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от комисията по [чл. 8, ал. 1, т. 1](#) и се приемат от органа по [чл. 7, т. 2](#) като част от правилника за дейността на обучаващата институция и включват:

1. правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. реда за организиране и провеждане на самооценяването;
3. реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. взаимодействието на институцията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;
5. начина за информирание на обществеността за получените резултати от проведеното самооценяване в обучаващата институция.

Чл. 13. (1) Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите в [приложение № 1](#) и [приложение № 2](#), като задължително се посочва и видът на инструментариума към тях, както и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

(2) План-графикът по ал. 1 се утвърждава от директора, съответно от ръководителя на институцията в срок до 31 януари на всяка календарна година за центровете за професионално обучение, а в срок до 30 септември на всяка учебна година - за училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#).

(3) При необходимост отговорникът по качеството предлага на директора, съответно на ръководителя на институцията коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките организира и координира изпълнението им.

Раздел III.

Условия и ред за измерване на постигнатото качество

Чл. 14. (1) Измерването на постигнатото качество на професионалното образование и обучение се осъществява от институциите по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

(2) Периодът за самооценяване за центровете за професионално обучение е календарна година, а за училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) - учебна година.

(3) Самооценяването се извършва от комисия или няколко комисии по [чл. 8, ал. 1, т. 4](#).

Чл. 15. (1) Самооценяването в училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#), с изключение на професионалните колежи, се извършва по критерии и показатели към тях съгласно [приложение № 1](#).

(2) Самооценяването за центровете за професионално обучение и професионалните колежи се осъществява по критерии и показатели към тях съгласно [приложение № 2](#).

(3) Критериите по ал. 1 и 2 са групирани по следните области на оценяване:

1. достъп до професионално образование и обучение;
2. придобиване на професионална квалификация;
3. реализация на лицата, придобили професионална квалификация.

(4) Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Чл. 16. (1) Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

(2) Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Чл. 17. (1) Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

(2) Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. отлично - при крайна оценка от 91 до 100 точки;
2. добро - при крайна оценка от 66 до 90 точки;
3. задоволително - при крайна оценка от 46 до 65 точки;
4. незадоволително - при крайна оценка до 45 точки включително.

Чл. 18. (1) Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора, съответно от ръководителя на институцията.

(2) По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и др.); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата по [чл. 13, ал. 1](#).

Чл. 19. (1) За проведеното самооценяване отговорникът по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрение, и предложение за коригиращи мерки и дейности.

(2) Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.

(3) Приетият от органа по [чл. 7, т. 2](#) годишен доклад се представя в срок до:

1. 15 октомври на всяка година - от училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#), в съответния регионален инспекторат по образованието;

2. 31 януари на всяка година - от центровете за професионално обучение на Националната агенция за професионално образование и обучение.

Раздел IV.

Изисквания към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството

Чл. 20. Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от институциите по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#):

1. да подобрява работната среда чрез:
 - а) прилагане на механизми за адаптиране на обучавания към средата на институцията;
 - б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
 - в) модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
 - г) развитие на организационната култура в институцията;
2. да осигурява развитие на персонала чрез:
 - а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаващата квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
 - б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
 - в) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в институцията;
 - г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
 - д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на професионалното образование и обучение;
3. да подобрява резултатите от обучението чрез:
 - а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
 - б) повишаване на дела на успешно придобилите професионална квалификация;
 - в) намаляване дела на раноотпадналите от обучението;
 - г) повишаване на дела на обучените, провели практическо обучение в реална работна среда;
 - д) създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове;
4. да подобрява взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателските организации, университетите и други заинтересовани страни чрез:
 - а) разширяване на възможностите за практическо обучение в реална работна среда;
 - б) проучване и прилагане на добри практики на сродни институции;
 - в) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в професионалното образование и обучение;
 - г) информиране на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение;
 - д) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на професионалното образование и обучение.

Раздел V.

Методическо подпомагане и мониторинг

Чл. 21. (1) За осигуряване на качеството в институциите по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) се осъществява методическо подпомагане и мониторинг.

(2) Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информирание, инструктиране и представяне на добри практики.

(3) Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в съответната институция.

(4) Вътрешният мониторинг се осъществява от директора, съответно от ръководителя на институцията.

(5) Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват за училищата по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) - от Министерството на образованието и науката и от регионалните инспекторати по образованието, а за центровете за професионално обучение - от Националната агенция за професионално образование и обучение.

Раздел VI. Финансиране

Чл. 22. (1) Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение се финансират, както следва:

1. държавните и общинските училища по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) - със средства от субсидия по формула и от собствени приходи;

2. центровете за професионално обучение и частните училища по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) - със средства от собствени приходи.

(2) Институциите по [чл. 9, ал. 1 ЗПОО](#) могат да ползват и други източници на финансиране - спонсорство, национални и международни програми и проекти и други.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Тази наредба се издава на основание [чл. 9а, ал. 4 от Закона за професионалното образование и обучение](#) и е съгласувана с министъра на труда и социалната политика, с министъра на икономиката, с министъра на културата, с министъра на младежта и спорта и с министъра на земеделието и храните.

§ 2. Тази наредба влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс . бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
1.	Област: Достъп до професионално образование и обучение	20				
1.1.	Публичност и популяризиране на предлаганото ПОО и съдържанието му	3,0	Липсват начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището, в т.ч. и училищен сайт 0 т.	Изготвят се и се издават информационни, рекламни и други видове табла в сградата на училището, има статичен училищен сайт 1,0 т.	Изготвят се и се издават информационни, рекламни и други видове табла, училищен вестник, рекламни материали и електронни информационни средства в сградата на училището, поддържа се динамичен училищен сайт 2,0 т.	Използват се многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото ПОО и съдържанието му - издаване на училищен вестник; училищно радио и/или телевизия; електронни информационни средства; брошури, рекламни материали и др.; поддържа се динамичен училищен сайт за учебната година

						с архивиране на предходните и опции за обучение и оценяване онлайн 3,0 т.
1.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	3,0	Не е осигурена 0,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги 1,5 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; ресурсен кабинет 2,5 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; асансьори; ресурсен кабинет 3,0 т.
1.3.	Наличие на материално-техническа база за обучение по предлаганите професии (кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДООИ	5,0	Има учебни работилници/лаборатории, но не по всички изучавани професии/специалности; наличните са оборудвани с морално и физически остаряла, често повреждаща се техника 0 т.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с морално и физически остаряла, често повреждаща се техника 1, 5 т.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника 3,5 т.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника; поне една от учебните работилници/лаборатории е оборудвана със съвременна работеща техника, използвана от фирмите в бранша 5 т.
1.4.	Предлагане на обучение по професии и специалности с приоритетно значение на		Няма професии/специалности, изучавани в училището, които са с	Една от изучаваните в училището професии/специалности е с	Две от изучаваните в училището професии/специалности са	Изучаваните в училището професии/специалности

	регионалния пазар на труда	3,0	приоритетно значение на регионалния пазар на труда 0 т.	приоритетно значение на регионалния пазар на труда 1,0 т.	с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 2,0 т.	(три и повече) са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 3,0 т.
1.5.	Равнище на административно обслужване	2,0	Административното обслужване не е ефективно, налице са жалби, не се използват възможностите на ИКТ; служителите, които го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтивни 0 т.	Административното обслужване е достъпно, на добро равнище, но без използване на ИКТ; служителите, които го осъществяват, са компетентни, но не винаги са вежливи и коректни 0,75 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; частично се използват и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи и коректни 1,5 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи 2,0 т.
1.6.	Осигуряване на възможност за професионално образование и обучение в различни форми на обучение	1,0	Училището осигурява възможност за професионално образование и обучение само в една форма на обучение 0 т.	Училището осигурява възможност за професионално образование и обучение в две форми на обучение 0,5 т.	Училището осигурява възможност за професионално образование и обучение в три форми на обучение 0,75 т.	Училището осигурява възможност за професионално образование и обучение в повече от три форми на обучение 1,0 т.
1.7.	Относителен дял на учениците и/или курсистите от уязвими групи ¹ спрямо общия брой обучавани - %	2,0	До 2 % 0,5 т.	От 2 % до 5 % 1,0 т.	От 5 % до 10 % 1,5 т.	Над 10 % 2,0 т.
1.8.	Предоставяне на		Не се предоставя	Предоставя се възможност за	Предоставя се възможност	Предоставя се

	възможност за професионално обучение и валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 години	1,0	възможност за професионално обучение и валидиране на лица, навършили 16 години 0 т.	професионално обучение и валидиране на лица, навършили 16 години, по една професия/специалност 0,5 т.	за професионално обучение и валидиране на лица, навършили 16 години, по две професии/специалности 0,75 т.	възможност за професионално обучение и валидиране на лица, навършили 16 години, по три и повече професии/специалности 1,0 т.
2.	Област: Придобиване на професионална квалификация	65				
2.1.	Функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение в училището	2,0	Няма разработена вътрешна система 0 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира епизодично 0,75 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството, тя функционира и се отчитат резултати 1,5 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира ефективно - отчитат се резултати, на основание на които се правят анализи и изводи и се формулират предложения до ръководството на училището за повишаване на качеството 2,0 т.
2.2.	Създаден механизъм за ранно предупреждение за		Няма създаден	Има създаден механизъм, но той не функционира	Има създаден механизъм, функционира координирано,	Има създаден механизъм,

	различни рискове	1,0	0 т.	координирано 0,5 т.	но епизодично 0,75 т.	функционира координирано, перманентно и ефективно 1,0 т.
2.3.	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	1,0	Няма създаден 0 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат до 50 % от показателите за измерване на постигнатото качество 0,5 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат до 80 % от показателите за измерване на постигнатото качество 0,75 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат над 80 % от показателите за измерване на постигнатото качество 1,0 т.
2.4.	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване	3,0	Не е проведено самооценяване 0 т.	Проведено е самооценяване, но не е изготвен доклад 0,5 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад, но не са формулирани коригиращи мерки 2,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад и са формулирани коригиращи мерки 3,0 т.
2.5.	Относителен дял на информирани и консултираните за кариерно развитие обучавани в ПОО от общия брой обучавани - %	3,0	Няма информирани и консултирани обучавани за кариерно развитие 0,0 т.	До 30 % 1,0 т.	От 31 % до 60 % 2,0 т.	Над 60 % 3,0 т.
2.6.	Относителен дял на учебните програми за		Няма учебни програми за производствена практика, ЗИП	До 25 %	От 26 % до 60 %	Над 60 %

	производствена практика, ЗИП и СИП по професионална подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми - %	2,0	и СИП по професионална подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса 0,0 т.	0,5 т.	1,0 т.	2,0 т.
2.7.	Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДОИ за придобиване на квалификация по професия	2,0	До 50 % 0 т.	От 51 до 75 % 0,5 т.	От 76 до 99 % 1 т.	100 % 2 т.
2.8.	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене	2,0	Няма осигурени условия 0,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в процеса на обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии) 1,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в над 40 % от всички кабинети. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии). Докладвани са и са обсъдени на заседание на педагогическия съвет, методическо обединение 1,5 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60 % от всички кабинети; осигурени са интерактивни дъски. Осигурен е подходящ софтуер за професионално обучение. Прилагат се интерактивни методи, като:

						ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии). Докладвани са и са обсъдени на заседание на педагогическия съвет, методическо обединение 2,0 т.
2.9.	Относителен дял на учителите, участвали в различни форми на допълнително и продължаващо обучение, от общия брой учители - %	2,0	Няма учители, участвали в допълнително и продължаващо обучение 0,0 т.	До 20 % 1,0 т.	От 21 % до 60 % 1,5 т.	Над 60 % 2,0 т.
2.10.	Относителен дял на учителите, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой учители - %	2,0	Няма учители, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда 0,0 т.	До 10 % 1,0 т.	От 11 % до 30 % 1,5 т.	Над 30 % 2,0 т.
2.11.	Относителен дял на		Няма договори с	Учебната практика се	Учебната практика се	Учебната

	учениците/курсистите, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда и/или в условията на мобилност в друга страна, от общия брой обучавани, които по учебен план провеждат практическо обучение - %	4,0	работодатели, практическите занятия се провеждат само в училището 0,0 т.	провежда в училището, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда само за до 30 % от учениците/курсистите, които провеждат такава 1,5 т.	провежда в училището или в учебна работилница на стопанска организация, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за 31 % - 70 % от учениците/курсистите, които провеждат такава 3,0 т.	практика се провежда в училището, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за над 70 % от учениците/курсистите, които провеждат такава 4,0 т.
2.12.	Относителен дял на отпадналите ² от ПОО към постъпилите в началото на обучението - %	2,0	Над 5 % 0,0 т.	От 4 % до 5 % 0,75 т.	От 2 % до 3 % 1,5 т.	От 0 до 2 % 2,0 т.
2.13.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация от постъпилите в началото на обучението - %	4,0	От 20 % до 39 % 1,0 т.	От 40 % до 59 % 2,0 т.	От 60 % до 84 % 3,0 т.	От 85 % до 100 % 4,0 т.
2.14.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от уязвимите групи към постъпилите в началото на	2,0	От 20 % до 39 % 0,50 т.	От 40 % до 59 % 1,0 т.	От 60 % до 84 % 1,5 т.	От 85 % до 100 % 2,0 т.

	обучението лица от тези групи - %					
2.15.	Относителен дял на успешно положилите държавните изпити и/или изпитите по теория и по практика на професията от допуснатите - %	4,0	От 20 % до 39 % 1,0 т.	От 40 % до 59 % 2,0 т.	От 60 % до 84 % 3,0 т.	От 85 % до 100 % 4,0 т.
2.16.	Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити - %	4,0	Социалните партньори са поканени, но не участват в провеждането на изпитите за придобиване на квалификация по професии поради отказ (с писмо или мълчалив отказ) 0,75 т.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището и участват в до 30 % от изпитите 2,0 т.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището и участват в 31 % до 60 % от изпитите 3,0 т.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището и участват в над 60 % от изпитите 4,0 т.
2.17.	Организация и планиране на урока	4,0	До 30 % от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока и/или не разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни ученици/курсисти (изоставащи, напреднали) 0,75 т.	От 31 % до 60 % от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни ученици/курсисти (изоставащи, напреднали) 2,0 т.	От 61 % до 80 % от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни ученици/курсисти (изоставащи, напреднали) 3,0 т.	Над 80 % от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта от промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи

						или отделни ученици/курсисти (изоставащи, напреднали)
						4,0 т.
2.18.	Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите	4,0	От 10 % до 30 % от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите 0,75 т.	От 31 % до 60 % от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите 1,5 т.	От 61 % до 80 % от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите 2,5 т.	Над 80 % от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите 4,0 т.
2.19.	Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите, информираност на учениците/курсистите за тях	3,0	От 10 % до 30 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите. Учениците/курсистите са запознати с критериите 0,75 т.	От 31 % до 60 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите. Учениците/курсистите са запознати с критериите	От 61 % до 80 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите. Учениците/курсистите са запознати с критериите 2,5 т.	Над 80 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на

				1,5 т.		учениците/курсистите. Учениците/курсистите са запознати с критериите
						3,0 т.
2.20.	Ритмичност на оценяването	2,0	От 10 % до 30 % от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците/курсистите в съответствие с Наредбата за системата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година 0,5 т.	От 31 % до 60 % от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците/курсистите в съответствие с Наредбата за системата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година 1,0 т.	От 61 % до 80 % от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците/курсистите в съответствие с Наредбата за системата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година 1,5 т.	Над 80 % от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците/курсистите в съответствие с Наредбата за системата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на

						учебната година
						2,0 т.
2.21.	Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици - %	2,0	От 10 % до 30 % 0,5 т.	От 31 % до 60 % 1,0 т.	От 61 % до 80 % 1,5 т.	Над 80 % 2,0 т.
2.22.	Реализирани училищни, национални и международни програми и проекти	2,0	Училището няма участие в програми и проекти 0,0 т.	Училището участва в програми, кандидатства с разработени проекти, но няма класирани такива (училищни, национални, европейски, други международни) 0,75 т.	Училището участва в програми, има разработени и класирани проекти (училищни, национални, европейски, други международни) - най-малко 2 броя 1,5 т.	Училището участва в програми, има разработени и класирани проекти (училищни, национални, европейски, други международни) - 3 и повече броя 2,0 т.
2.23.	Дейност на училищното настоятелство	2,0	Има създадено училищно настоятелство, но през учебната година няма реализирана дейност 0,0 т.	Има създадено училищно настоятелство, но през учебната година епизодично реализира дейност по инициатива на ръководството на училището	Училищното настоятелство осигурява допълнителни финансови и материални средства, подпомага и участва в дейности, организирани от училището, подпомага провеждането на производствената практика	Училищното настоятелство има съществен принос в осигуряването на допълнителни финансови и материални средства,

				0,75 т.	1,5 т.	подпомага и участва в дейности, организирани от училището, подпомага провеждането на производствената практика, включва се в дейности за борба с тютюнопушенето, наркоманията, агресията и др., подпомага социално слаби ученици 2,0 т.
2.24.	Сътрудничество с родителите	2,0	Родителите не са информирани за учебните планове и програми по професиите/специалностите; не са информирани за организирани от училището извънкласни дейности и не са мотивирани за участие в тях 0,0 т.	Има изграден информационен кът с учебните планове по професии/специалности, родителите са запознати на родителска среща с училищния учебен план. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности, но не проявяват интерес	Има изграден информационен кът с учебните планове по професии/специалности, посочени са сайтовете, от които родителите могат да се запознаят с ДООИ, с националните изпитни програми, с учебните програми за целия етап на обучение и с училищните учебни планове. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности, проявяват интерес и	Има изграден информационен кът с учебните планове по професии/специалности, посочени са сайтовете, от които родителите могат да се запознаят с ДООИ, с националните изпитни програми, с учебните

				0,75 т.	подпомагат организацията и провеждането им 1,5 т.	програми за целия етап на обучение и с училищните учебни планове. Цялата информация за учебната документация по изучаваните в училището професии/специалности е налична и на сайта на училището. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности и чрез училищния сайт, проявяват интерес и участват в организирането и провеждането им 2,0 т.
2.25.	Относителен дял на успешно положилите държавните зрелостни изпити от допуснатите - %	2,0	От 20 % до 39 % 0,5 т.	От 40 % до 59 % 1,0 т.	От 60 % до 84 % 1,5 т.	От 85 % до 100 % 2,0 т.
2.26.	Сътрудничество с		Училището не си сътрудничи с	Училището си сътрудничи с	Училището си сътрудничи с	Училището си

	работодатели и браншови организации на местно и регионално равнище	2,0	работодателите и браншовите организации на местно и регионално равнище 0,0 т.	работодателите и браншовите организации на местно и регионално равнище във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация 0,75 т.	работодателите и браншовите организации на местно и регионално равнище във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на учениците/курсистите 1,5 т.	сътрудници с работодателите и браншовите организации на местно и регионално равнище във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на учениците/курсистите, за модернизиране на материално-техническата база на училището 2,0 т.
3.	Област: Реализация на лицата, придобили професионална квалификация	15				

3.1.	Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (една година след придобиването на професионалната квалификация) от общия брой придобили професионална квалификация - %	3,0	Под 10 % 0,0 т.	От 10 % до 39 % 1,0 т.	От 40 % до 50 % 2,0 т.	Над 50 % 3,0 т.
3.2.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация - %	3,0	Под 10 % 0,0 т.	От 10 % до 39 % 1,0 т.	От 40 % до 50 % 2,0 т.	Над 50 % 3,0 т.

3.3.	Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка - проучвания чрез анкети/интервюта и други с най-малко 50 % от придобилите професионална квалификация ³	3,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка 0,0 т.	Под 50 % от анкетиранияте са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка 0,75 т.	От 51 % до 70 % от анкетиранияте са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка 1,5 т.	Над 70 % от анкетиранияте са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка 3,0 т.
3.4.	Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост - проучвания чрез анкети/интервюта и др.	3,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 0,0 т.	Под 50 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 0,75 т.	От 51 % до 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 1,5 т.	Над 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 3,0 т.
3.5.	Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с институцията - проучвания		Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от	Под 50 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с	От 51 % до 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с	Над 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от

чрез анкети/интервюта и други с най-малко 50 % от училищните партньори ⁴	3,0	партньорството с институцията 0,0 т.	институцията 0,75 т.	институцията 1,5 т.	партньорството с институцията 3,0 т.
---	-----	---	-------------------------	------------------------	---

¹ Уязвими групи - ученици/курсисти със СОП/ с увреждания; ученици без родители, с един родител, социално слаби; имигранти

² Отпаднали от училище - отписани от училище ученици до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицата не са записани в друго училище с ПОО.

³ При проведено проучване с по-малко от 50 % от придобилите професионална квалификация точки по този показател не се присъждат.

⁴ При проведено проучване с по-малко от 50 % от работодателите - училищни партньори, точки по този показател не се присъждат.

Приложение № 2 към [чл. 15, ал. 2](#)

Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
1.	Област: Достъп до професионално образование и обучение	20				
1.1.	Публичност и популяризиране на предлаганото професионално обучение (ПО) и съдържанието му		Липсват начини и средства за разпространяване на	Изготвят се и се издават информационни, рекламни и други	Изготвят се и се издават информационни, рекламни и други	Използват се многообразни начини и средства за публичност и популяризиране

		3,0	информация, свързана с дейността на институцията, в т.ч. и сайт на центъра за професионално обучение (ЦПО) или на професионалния колеж 0 т.	видове табла в сградата на ЦПО или на професионалния колеж, има статичен сайт 1,0 т.	видове табла, рекламни материали и електронни информационни средства в сградата на ЦПО или на професионалния колеж, поддържа се динамичен сайт 2,0 т.	на предлаганото ПОО и съдържанието му - електронни информационни средства; брошури, рекламни материали и др.; поддържа се динамичен сайт за курсовете за професионално обучение с архивиране на предходните и опции за обучение и оценяване онлайн 3,0 т.
1.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	3,0	Не е осигурена 0,0 т.	Обособени рампи към входовете 1,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги 2,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; асансьори 3,0 т.
1.3.	Наличие на материално-техническа база за проведените обучения по професии (кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДООИ	5,0	Има учебни работилници/лаборатории, но не по всички изучавани професии/специалности; наличните са оборудвани с морално и физически остаряла, често повреждаща се техник 1,0 т.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с морално и физически остаряла, често повреждаща се техника 2,0 т.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника 3,5 т.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника; поне една от учебните работилници/лаборатории е оборудвана със съвременна работеща техника, използвана от фирмите в бранша 5,0 т.
1.4.	Проведено обучение по професии и специалности с приоритетно		Няма професии/специалности,	Една от изучаваните в ЦПО или в	Две от изучаваните в ЦПО или в	Изучаваните в ЦПО или в професионалния колеж

	значение на регионалния пазар на труда	3,0	изучавани в ЦПО или в професионалния колеж, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 0 т.	професионалния колеж професии/специалности е с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 1,0 т.	професионалния колеж професии/специалности са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 2,0 т.	професии/специалности (три и повече) са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 3,0 т.
1.5.	Равнище на административно обслужване	2,0	Административното обслужване не е ефективно, налице са жалби, не се използват възможностите на ИКТ; служителите, които го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтиви 0 т.	Административното обслужване е достъпно, на добро равнище, но без използване на ИКТ; служителите, които го осъществяват са компетентни, но не винаги са вежливи и коректни 0,75 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; частично се използват и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи и коректни 1,5 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи 2,0 т.
1.6.	Осигуряване на възможност за професионално обучение в различни форми на обучение (за проведени обучения)	1,0	ЦПО или професионалният колеж осигурява възможност за професионално обучение само в една форма на обучение 0,25 т.	ЦПО или професионалният колеж осигурява възможност за професионално обучение в две форми на обучение 0,5 т.	ЦПО или професионалният колеж осигурява възможност за професионално обучение в три форми на обучение 0,75 т.	ЦПО или професионалният колеж осигурява възможност за професионално обучение в повече от три форми на обучение 1,0 т.
1.7.	Относителен дял на курсистите от уязвими групи ¹ спрямо общия брой обучавани - % (за проведени обучения)	1,0	До 2 % 0,25 т.	От 2 % до 5 % 0,5 т.	От 5 % до 10 % 0,75 т.	Над 10 % 1,0 т.

1.8	Предоставяне на възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г.	2,0	Не се предоставя възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. 0 т.	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г., по една професия/специалност 1,0 т.	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г., по две професии/специалности 1,5 т.	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г., по три и повече професии/специалности 2,0 т.
2.	Област: Придобиване на професионална квалификация	65				
2.1.	Функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното обучение в ЦПО или в професионалния колеж	2,0	Разработена, но недействаща вътрешна система за осигуряване на качеството 0,25 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира епизодично 0,75 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството, тя функционира и се отчитат резултати 1,5 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира ефективно - отчитат се резултати, на основание на които се правят анализи и изводи и се формулират предложения до ръководството на ЦПО или на професионалния колеж за повишаване на качеството 2,0 т.
2.2.	Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	2,0	Няма създаден 0 т.	Има създаден механизъм, но той не функционира координирано 0,75 т.	Има създаден механизъм, функционира координирано, но епизодично	Има създаден механизъм, функционира координирано, перманентно и ефективно 2,0 т.

					1,5 т.	
2.3.	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	2,0	Няма създаден 0 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат до 50 % от показателите за измерване на постигнатото качество 0,75 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат до 80 % от показателите за измерване на постигнатото качество 1,5 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат над 80 % от показателите за измерване на постигнатото качество 2,0 т.
2.4.	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване (за проведени обучения)	3,0	Не е проведено самооценяване 0 т.	Проведено е самооценяване, но не е изготвен доклад 1,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад, но не са формулирани коригиращи мерки 2,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад и са формулирани коригиращи мерки 3,0 т.
2.5.	Относителен дял на информирани и консултираните за кариерно развитие обучаеми в ЦПО или в професионалния колеж в процеса на обучение от общия брой обучавани - % (за проведени обучения)	1,0	Няма информирани и консултирани обучавани за кариерно развитие 0,0 т.	До 30 % 0,25 т.	От 31 % до 60 % 0,5 т.	Над 60 % 1,0 т.
2.6.	Относителен дял на учебните програми, разработени с участието на социалните партньори (синдикати, бизнес), от общия брой учебни програми - % (за проведени обучения)	3,0	Няма учебни програми, разработени с участието на представители на социалните партньори (синдикати, бизнес) 0,0 т	До 25 % 0,75 т.	От 26 % до 60 % 1,5 т.	Над 60 % 3,0 т.
2.7.	Осигурен преподавателски състав с		до 50 %	от 51 до 75 %	от 76 до 99 %	100 %

	квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДООИ за придобиване на квалификация по професия (за проведени обучения)	2,0	0,5 т.	1 т.	1,5 т.	2,0 т.
2.8.	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене (за проведени обучения)	3,0	Няма създадени условия 0,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в процеса на обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии) 1,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в над 40 % от всички кабинети. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии) 2,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60 % от всички кабинети, осигурени са интерактивни дъски. Осигурен е подходящ софтуер за професионално обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии) 3,0 т.
2.9.	Относителен дял на преподавателите, участвали в различни форми на квалификация, в това число и чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой преподаватели - % (за проведени обучения)	4,0	Няма преподаватели, участвали в различни форми на квалификация, в това число и чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда 0,0 т.	До 20 % 1,5 т.	От 21 % до 60 % 2,5 т.	Над 60 % 4,0 т.
2.10.	Относителен дял на курсистите, провели практическо обучение на работно място в реална работна		Практическите занятия се провеждат само в ЦПО или в професионалния	Учебната практика се провежда в ЦПО или в професионалния колеж,	Учебната практика се провежда в ЦПО или в професионалния колеж	Учебната практика се провежда в ЦПО или в професионалния колеж, а за производствената

	среда от общия брой обучавани - % (за проведени обучения)	5,0	колеж 0,0 т.	а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда само за до 30 % от курсистите, които провеждат такава 1,5 т.	или в учебна работилница на стопанска организация, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за 31 % – 70 % от курсистите, които провеждат такава 3,5 т.	практика са осигурени работни места в реална работна среда за над 70 % от курсистите, които провеждат такава 5,0 т.
2.11.	Относителен дял на отпадналите от ПО към постъпилите в началото на обучението - % (за проведени обучения)	3,0	Над 5 % 0,0 т.	От 4 % до 5 % 1,0 т.	От 2 % до 3 % 2,0 т.	От 0 до 2 % 3,0 т.
2.12.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация от постъпилите в началото на обучението - % (за проведени обучения)	5,0	От 20 % до 39 % 0,0 т.	От 40 % до 59 % 1,5 т.	От 60 % до 84 % 3,5 т.	От 85 % до 100 % 5,0 т.
2.13.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от уязвимите групи към постъпилите в началото на обучението лица от тези групи - % (за проведени обучения)	2,0	От 20 % до 39 % 0,50 т.	От 40 % до 59 % 1,0 т.	От 60 % до 84 % 1,5 т.	От 85 % до 100 % 2,0 т.
2.14.	Относителен дял на успешно положилите изпитите по теория и по практика на професията от допуснатите - % (за проведени обучения)	5,0	От 20 % до 39 % 0 т.	От 40 % до 59 % 1,5 т.	От 60 % до 84 % 3,5 т.	От 85 % до 100 % 5,0 т.
2.15.	Относителен дял на		Социалните партньори са	Социалните партньори	Социалните партньори	Социалните партньори се

	проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити - %	5,0	поканени, но не участват в провеждането на изпитите за придобиване на квалификация по професии поради отказ (с писмо или мълчалив отказ) 0 т.	се отзовават на поканите на ЦПО или на професионалния колеж и участват в до 30 % от изпитите 1,5 т.	се отзовават на поканите на ЦПО или на професионалния колеж и участват в 31 % до 60 % от изпитите 3,5 т.	отзовават на поканите на ЦПО или на професионалния колеж и участват в над 60 % от изпитите 5,0 т.
2.16.	Организация за планиране на преподавателската (учебната) дейност (за проведени обучения)	5,0	До 30 % от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност и/или не разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни курсисти (изоставащи, напреднали) 0 т.	От 31 % до 60 % от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност, проявяват гъвкавост и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни курсисти (изоставащи, напреднали) 1,5 т.	От 61 % до 80 % от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни курсисти (изоставащи, напреднали) 3,5 т.	Над 80 % от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта от промени в плановете си, за да отговорят на нуждите на групи или отделни курсисти (изоставащи, напреднали) 5,0 т.
2.17.	Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите (за проведени обучения)	4,0	От 10 % до 30 % от преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 0,5 т.	От 31 % до 60 % от преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 1,5 т.	От 61 % до 80 % от преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 3,0 т.	Над 80 % от преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 4,0 т.

2.18.	Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите, информираност на курсистите за тях (за проведени обучения)	3,0	От 10 % до 30 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са запознати с критериите 0,75 т.	От 31 % до 60 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са запознати с критериите 1,5 т.	От 61 % до 80 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са запознати с критериите 2,5 т.	Над 80 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са запознати с критериите 3,0 т.
2.19.	Реализирани програми и проекти - национални и международни	3,0	ЦПО или професионалният колеж няма реализирани национални и международни програми и проекти 0 т.	ЦПО или професионалният колеж участва в програми, кандидатства с разработени проекти, но няма класирани такива (регионални, национални, европейски, други международни) 1,0 т.	ЦПО или професионалният колеж участва в програми, има разработени и класирани проекти (регионални, национални, европейски, други международни) – най-малко 1 брой 2,0 т.	ЦПО или професионалният колеж участва в програми, има разработени и класирани проекти (регионални, национални, европейски, други международни) - 2 и повече броя 3,0 т.
2.20.	Сътрудничество със социалните партньори на местно и регионално равнище	3,0	ЦПО или професионалният колеж не си сътрудничи със социалните партньори на местно и регионално равнище	ЦПО или професионалният колеж си сътрудничи със социалните партньори на местно и регионално равнище във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на	ЦПО или професионалният колеж си сътрудничи със социалните партньори на местно и регионално равнище във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална	ЦПО или професионалният колеж си сътрудничи със социалните партньори на местно и регионално равнище във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за

			0,0 т.	професионална квалификация	квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на курсистите	провеждане на практическото обучение на курсистите, за модернизиране на материално-техническата база и оборудването ѝ
				1,5 т.	2,5 т.	3,0 т.
3.	Област: Реализация на лицата, придобили професионална квалификация	15				
3.1.	Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (една година след придобиването на професионалната квалификация) от общия брой придобили професионална квалификация - % (за проведени обучения)	3,0	Под 10 % 0,0 т.	От 10 % до 39 % 1,0 т.	От 40 % до 50 % 2,0 т.	Над 50 % 3,0 т.
3.2.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация - % (за проведени обучения)	2,0	Под 10 % 0,5 т.	От 10 % до 39 % 1,0 т.	От 40 % до 50 % 1,5 т.	Над 50 % 2,0 т.
3.3.	Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка (за проведени обучения)		Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на придобилите професионална	Под 50 % от анкетираните са удовлетворени от качеството на професионалната	От 51 % до 70 % от анкетираните са удовлетворени от качеството на професионалната	Над 70 % от анкетираните са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка

		3,0	квалификация от качеството на професионалната подготовка 0,0 т.	подготовка 0,75 т.	подготовка 1,5 т.	3,0 т.
3.4.	Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост (за проведени обучения)	4,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 0,0 т.	Под 50 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 0,75 т.	От 51 % до 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 1,5 т.	Над 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост 3,0 т.
3.5.	Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с ЦПО или с професионалния колеж ² (за проведени обучения)	3,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от партньорството с ЦПО или институцията по чл. 9, ал. 2 ЗПОО 0,0 т.	Под 50 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО или институцията по чл. 9, ал. 2 ЗПОО 0,75 т.	От 51 % до 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с Центъра 1,5 т.	Над 70 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО или институцията по чл. 9, ал. 2 ЗПОО 3,0 т.

¹ Уязвими групи - курсисти с увреждания, социално слаби и имигранти

² При проведено проучване с по-малко от 50 % от работодателите - партньори на центрoвете или професионалните колежи, точки по този показател не се присъждат.